

INTÉZMÉNYI BESZÁMOLÓ

**A Család- és Gyermekjóléti Központ
Szentgotthárd
család – és gyermekjóléti szolgáltatás
Rábagyarmat Település
2024. évi tevékenységére vonatkozóan**

A Család -és Gyermekjóléti Központ Szentgotthárd intézménye az **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról**, az **1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról**, a **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről** és az **1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről** jogszabályok tükrében végezte 2024. évben is szakmai tevékenységét a Szentgotthárd Járáshoz tartozó 15 településen.

Az intézmény két egysége, a **Család -és Gyermekjóléti Szolgálat** az alapszolgáltatást, családsegítést és gyermekjóléti alapellátást, a **Család -és Gyermekjóléti Központ** a hatóság közeli tevékenységet, az óvodai és iskolai szociális segítő munkát, valamint az ingyenesen igénybe vehető speciális szolgáltatásokat biztosítja, valamint alapszolgáltatás keretében a Helyettes szülői ellátást, aki két gyermek befogadására alkalmas.

A szervezeti egységek által nyújtott szolgáltatásoknak megfelelően az intézmény szervezeti felépítése a következő:

Két szervezeti egysége:

I. Család -és Gyermekjóléti Szolgálat:

- alapszolgáltatás
- családsegítés
- gyermekjóléti alapellátás
- hatósági ügyekben bevonva szociális segítő tevékenység biztosítása.

A Szolgálat tevékenységét **3 fő** családsegítő biztosítja, közülük **1 fő** családsegítőként szolgálatvezetői feladatokat is ellát.

II. Család -és Gyermekjóléti Központ:

- hatóság közeli tevékenység
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- speciális szolgáltatások biztosítása

A Központ által biztosított tevékenységet **1 fő** esetenedzser, **2 fő** óvodai és iskolai szociális segítő (2024. augusztus elején **1 fő** óvodai és iskolai szociális segítő munkaviszonya megszűnt), illetve **1 fő** szociális asszisztens végzi tevékenységét.

A két egységet **1 fő** intézményvezető fogja össze.

2024. évben az üres álláshelyek betöltése érdekében hivatalos pályázatok kiírása megtörtént. Továbbra is a Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai humánerőforrás kapacitásának megerősítése a fő cél 2025. évben is.

A speciális feladatokat, az előző évekhez hasonlóan **külsős szakemberek (pszichológus, jogász, mediátorok)** végezték együttműködési megállapodás alapján

A Központ által biztosított speciális szolgáltatások:

Utcai szociális munka keretében az óvodai és iskolai szociális segítők 2024. év során feltérképezték a város frekventált köztereit, utcáit. A speciális tevékenység célja a városban egyre inkább előtérbe kerülő drogfogyasztással, drogterjesztéssel kapcsolatba kerülő, a magatartásával elsősorban saját testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek, egyének speciális segítése. Az utcai szociális munka során 2024. évben **krízishelyzetben lévő gyermekkel/egyénnel nem találkoztunk.**

Kapcsolattartási ügyelet célja, a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása, amelyet kapcsolatügyeleti szolgáltatás nyújtásával biztosít intézményünk a gyermekek és a kapcsolattartásra jogosultak számára. Az év folyamán **a Körmentő Járásbíróság által jóváhagyott egyezség alapján egy fő gyermek és a vér szerinti apa kapcsolattartása lett leszállítva az intézmény kapcsolatügyeletére.**

Kórházi szociális munka keretében az egészségügyi intézménnyel kötött Együttműködési megállapodásnak megfelelően a kórházi szociális munkát intézményünk szakembere **heti négy órában** biztosította a **Markusovszky Kórház Egyetemi Oktatókórház Szentgotthárd Rehabilitációs Osztályán.** Szükség esetén, a megállapodásban rögzített időn kívül is **felkereste a szakember az osztályt.** Az elmúlt évben ügyintézés, tájékoztatás, tovább irányítás, konkrét tanácsadás tekintetében **9 személy** volt érintett, az esetkezelés rendszerint többszöri találkozást, egyeztetést igényelt. Az osztályokon, csoportos szociális munka keretében, beszélgetések valósultak meg a betegek körében. Továbbá **több személy esetében jelzéssel élt** a területileg illetékes Szolgáltatók felé, mely azonnali intézkedést igényelt a hatékony segítség érdekében.

Készenléti szolgálat célja az Intézmény **nyitvatartási idején túl** a felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, már **közismert telefonszám, az esetkezelések száma egyre gyakoribb 10 esetben** nyújtott konkrét és azonnali segítséget.

Pszichológiai tanácsadás keretében a **pszichológus** heti rendszerességgel, pénteki napokon biztosított tanácsadást az Együttműködési megállapodás alapján. A pénteki napokon, váltakozva intézményünkben, illetve a Szent Gotthárd Általános Iskola és Gimnáziumban tartotta a terápiás foglalkozásokat. A szakember előre egyeztetett időpontok alapján, **32 fővel** valósította meg a terápiás munkát. A szakemberrel rendszeresen **esetkonzultációt** valósítottunk meg.

Jogi tanácsadás keretében az intézmény a kliensek részére ingyenes jogi tanácsadást biztosít előre egyeztetett időpontok szerint az Együttműködési megállapodás alapján. A jogi szakember **11 főnek** biztosított jogi segítségnyújtást. Többnyire azokkal a kliensekkel foglalkozott, ahol súlyos családi konfliktusok vannak jelen a család életében, ebből kifolyólag szükséges rendezni a család kapcsolatrendszerét jogi vonatkozásban is.

Az igénybe vevők száma jelentősen megnőtt, elsősorban családjogi, polgári peres ügyekben vették igénybe a szolgáltatást a Központban.

Mediáció célja a **konfliktuskezelés**, melynek eredményeképpen pl.: házastársak, családok megoldják a kapcsolatukban jelentkező problémákat. Az év folyamán, **1 család** esetében valósult meg a **speciális, segítő tevékenység**.

A Központ **2024. 02. 21-én** a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és

működésük feltételeiről szóló jogszabálynak eleget téve rendezte meg az intézmény **Éves Gyermekvédelmi Tanácskozását** a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal Refektóriumában.

A rendezvény első részében Dr. Porpáczy Ágnes főügyészégi ügyész asszonyt tartott előadást ***Gyámhatósági eljárásban a gyermekkorúak és fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények észlelésének ügyészégi tapasztalatai*** címmel.

Kovács Bernadett Szolgálatvezetőtől a jelenlévők tájékoztatást kaptak az éves gyermekvédelmi munkáról, melyben kiemelte az intézmények közötti gördülékeny és eredményes együttműködést, valamint megköszönte minden érintett munkáját.

A jelenlévők Molnár Norbert, rendőrfőhadnagy a fiatalkorúak esetében használt tudatmódosító szerekről, illetve a droghasználat jogszabályi következményeiről tartott előadást.

A tanácskozás során a hallgatóság sok értékes információ birtokába jutott, melynek segítségével megfelelően segíthetik a hozzájuk fordulókat.

Intézményünk 2024. évben is **nagy hangsúlyt fektetett a szakmai együttműködésre:**

2024-ben a **Vas Megyei Főügyészség állásfoglalás** céljából, egyes **gyermek veszélyeztetés kivizsgálása ügyében, 3 alkalommal kért be írásos tájékoztatókat az általunk végzett munkáról, illetve a tapasztaltakról**, a hatóság közeli esetkezeléseket érintően.

2024. évben a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok hatékony, szakszerű ellátása miatt szükségszerű kiemelni, hogy a **Vas Megyei Kormányhivatal Szentgotthárd Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztályával** is szoros kapcsolatot tartott fenn az Intézmény. A súlyos fokban veszélyeztetett gyermekek eseteivel kapcsolatban, szükség szerint személyes konzultációra is sor került a Járási Gyámhivatallal.

Központunk az elmúlt évekhez hasonlóan, 2024-ben is rendszeresen kapcsolatot tartott a **Rábagyarmat Község Önkormányzatával**, mind szakmai – gyermekvédelmi, mind szociális jellegű kérdések megbeszélése miatt. **Szakmai munkánk eredményességéhez intézményünk fenntartója, Szentgotthárd Város Önkormányzata és Képviselőtestülete, a Rátóti Közös Önkormányzati Hivatal, Rábagyarmat Község Önkormányzata, a tisztelt Polgármester Asszony és Képviselő testülete maximálisan hozzájárult 2024-ben is.**

A Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai intézet, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, illetve a Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesület megbízásából 2024. évben Központunk több szakmai programon, „Workshop”-on is részt vett:

- 2024. 10. 24. . „Az SNI-és/vagy egyéni munkarendes gyerekek ellátása, helyzete, oktatása/nevelése, igénybevehető szolgáltatások, eljárásrendek.”
- 2024. 10. 25. „Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység biztosítása során végzett jó gyakorlatok, programjavaslatok megosztása”
- 2024. 11. 07. „A gondnokság alá helyezés folyamata, nehézségei.”

A Területi Szakmatámogatási Rendszer keretein belül működő országos család -és gyermekjóléti munkacsoport szakmai munkájában a Központ munkatársai aktívan részt vettek az év folyamán: A Gyvr használatának gyakoriságával kapcsolatban kérdőív került kitöltésre; a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatóság keretei belül működő Szociális és Gyermekjóléti Iroda részére képzések, továbbképzések témakörben javaslattal élhattünk; illetve a szakmai munkát szabályozó jogszabályokkal kapcsolatban tehattünk javaslatot.

A Család- és Gyermekjóléti Központ Szentgotthárd és a jelzőrendszeri tagok együttműködésének bemutatása:

A jelzőrendszer tagjai a következők: a védőnői szolgálat, a háziorvosok, a gyermekorvosok, a bölcsőde, az óvodák, az általános iskolák és középiskolák, a pedagógiai szakszolgálat, járási gyámhivatal, a rendőrség, a polgárőrség, a Vöröskereszt, a Karitás helyi szerve, egyházak, a helyi önszerveződő közösségek, civil szervezetek és az állampolgárok.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése céljából, a Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás, továbbá a Család- és Gyermekjóléti Központ észlelő – jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer tagjai Koordinációs Bizottsági Ülések keretében az évben több alkalommal is tanácskoztak:

- 2024. 03. 20. A járásban előforduló kiskorúak által elkövetett bűncselekmények kockázatértékelése (Igazságügyi, szociális és gyermekjóléti szakmacsoport)
- 2024. 04. 24. Az SNI-s gyerekek segítése az oktatás területén (Nevelési-oktatási szakmacsoport);

- 2024. 05. 08. Gyermek és fiatalok nyári szabadidő töltését célzó programok a város intézményeiben. hátrányos helyzetű fiatalok felkarolása, integrálása az iskola által szervezett programokba. (Oktatási, szociális, gyermekjóléti és művelődés munkacsoport)
- 2024. 10. 16. 1997. évi XXXI törvény – jelzőrendszer működése, működtetése, jogszabályok ismertetése, szakmai álláspontok kialakítása
- 2024. 11. 13. Fiatalok szexuális felvilágosítása (Egészségügyi szakmacsoport)

2024. 06. 06-án a Vas Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály munkatársai a Járás jelzőrendszer munkájának tapasztalatairól, a jelzőrendszeri munkával kapcsolatos dokumentációról folytattak egyeztetést az intézmény szakembereivel.

A Kormányhivatal 2024. július hónapban tette elérhetővé a jelzőrendszeri tagok részére készített kérdőívet. Céljuk minden olyan dolgozó elérése volt, akik közvetlenül kapcsolatba kerülnek gyermekekkel. A kérdőív készítésének elsődleges célja a jelzőrendszeri tagok ismereteinek, igényeinek felmérése volt. Másodlagos célja, hogy a kérdőív elolvasásával azok, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek gyermekekkel, néhány percig foglalkozzanak a jelzés fontosságával, főtevékenységük mellett kerüljön újra előtérbe ez a kérdés is. Nem titkolt célja volt a jelzőrendszert működtető család- és gyermekjóléti szolgálatok címlistáinak, jelzőrendszeri kapcsolatának frissítése is. Fontosnak tartották hogy ez a kapcsolat ne álljon meg a gyermekintézmények vezetőjénél/gyermekevédelmi felelőseinél, kerüljenek elérésre és közvetlen segítségre azok az alkalmazottak, akik napi szinten találkoznak a gyermekkel.

A Hatósági Főosztály által két alkalommal kiküldött jelzőrendszer működésével kapcsolatos kérdőívet tartalmazó e-mailt azonnal továbbítottuk a jelzőrendszer tagjainak. Sajnálattal láttuk, hogy a felhívások ellenére a kitöltések száma nem gyarapodott. Mind a jelzőrendszeri felelős, mind pedig a jelzőrendszeri tanácsadó az intézmény által szervezett esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, egyes esetek egyeztetése során személyesen is felhívta az érintett jelzőrendszeri tagok figyelmét az új gyermekvédelmi törvényre, illetve a jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettségére. Ezen egyeztetések alatt a Hatósági Főosztály megkereséséről is minden alkalommal szó esett.

Szakmai meglátásunk szerint a Központ a tőle telhető maximumot megtette a maga kompetenciáján belül annak érdekében, hogy a Hatósági Főosztály munkáját segítse. Dr. Lehoczki Tímea Járási Hivatalvezető Asszonnyal az egyeztetés folyamatos volt a tekintetben, hogy az intézmény kezében már más eszköz nincs arra, hogy a jelzőrendszert hatékonyabb együttműködésre ösztönözze. Járási Hivatalvezető Asszony ígéretet tett, hogy a hatóság részéről fogja megkeresni az érintett szakembereket.

A Hatósági Főosztály a jelzőrendszer hatékonyabb működése érdekében szakmai egyeztetéseket szervezett a jelzőrendszeri felelős és jelzőrendszeri tanácsadók részére, mely egyeztetéseken intézményünk dolgozói is részt vettek.

2024. 09. 26-án a jelzőrendszeri felelős és jelzőrendszeri tanácsadó részvételével került sor vármegyei szinten megbeszélésre. Beszámoló történt a jelzőrendszer működésének koordinálása érdekében tett intézkedésekről. Napirendi pontban beszámoltak a központok által kért intézmények felkereséséről (Markusovszky Kórház, Védőnői szolgálat, VVKH Népjóléti Osztály, ügyészség, rendőrkapitányságok, Egyesített Bölcsődei Intézmény) ahol a vármegyei szintű koordináció megtörtént, illetve időpontok függvényében október és november hónapban folyamatosan történik (Tankerületek, Szakképzési Centrum, más nemzetiségi és egyházi közoktatási intézmények, óvodák, háziorvosok, bíróságok). További intézmény felkeresésének igénye a tanácsadók részéről a megbeszélésen nem merült fel.

Kérték a jelenlévőket, hogy jelzőrendszeri működési probléma esetén folyamatosan juttassák el az intézménylátogatás szükségességét, megyei és helyi szinten egyaránt.

A heti jelentések tapasztalatának értékelése során a koordinátor megköszönte a jelzések korrekt megküldését és az alábbiakat kérte:

- kirívó, súlyos jelzések soron kívüli megküldését,
- a visszajelzésekre mindig kiemelt figyelem fordítását,
- a heti jelentések lehetőleg 1 adott naptári hét jelzéseit tartalmazzák és ne havi halmozott adatokat. A heti jelentésekben ne szerepeljenek a szolgálatok/központok értesítései a gondozott család más körzetbe költözéséről, vagy a gyámhivatalok javaslat kérései stb., kizárólag a „jelzések” szerepeljenek.
- jogalkotói szándék szerint a heti jelentések készítésének célja: a jelzőrendszer működésének elemzése. A heti jelentések elemzése során a felelősök, tanácsadók és koordinátor figyeljék a jelzőrendszer helyes működését és hiba esetén hívják fel arra egymás figyelmét. Ahol hiányosságokat észlelnek (pl. magánszemély jelez, jelzésének valóságát a környezettanulmány is igazolja és a problémát a jelzőrendszer más tagjának is észlelnie kellett volna), ott a jelzőrendszeri felelős a jelzőrendszeri tanácsadó segítségével minél rövidebb időn belül szervezzen megbeszélést az érintett jelzőrendszeri szereplővel/szereplőkkel, erről készüljön feljegyzés (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9. § (1) bekezdés i) pont). Kérték a feljegyzések megküldését a tanácsadók részére, általuk pedig a koordinátor részére is. Ezek a megbeszélések szakmaközi megbeszéléseknek felelnek meg, elnevezésükben ez megjelenhet,

az éves intézkedési tervben ezt „igény szerint” határidővel lehet feltüntetni. Célja: konkrét esetek feldolgozása, hatékonyabb eredményt mutat a tagok észlelésének fejlesztésében. Az elemzés során ne kerüljék el a figyelmet az ún. „vakfoltok” sem, azok, azok a területek, ahonnan soha nem érkezik jelzés, vagy hiányos adattartalmú jelzések érkeznek. Felkeresésükre szükség van, ez szintén megfelel szakmaközi megbeszélésnek.

Aktuális jogszabályi változások és azzal összefüggő feladatok ismertetése során a Btk. 209/A. §-a, a Gyvt. 17. §. (4) bekezdés a), b), c), d) pontja, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11/A §-a jelent változást. Szorgalmazni szükséges minden intézménynél helyi szabályzat megalkotását, dolgozókkal történő igazolható megismertetését az esetleges felelősségre vonás tisztázása érdekében. Vármegyei szinten koordinációt kezdtek e téren a fenntartóknál, szakmai vezetőknél.

A vármegye jelzőrendszeri működésének értékelése a jelzőrendszeri kérdőívek és a személyes tapasztalatok alapján napirendi pont során hangsúlyozásra került a gyermekekkel közvetlenül kapcsolatba kerülő szakemberek elérésének, érzékenyítésének és jelzési szándékának erősítése. Ez ne csupán a kiemelt veszélyeztető okokra vonatkozzon, mert az időben tett jelzés célja éppen az, hogy ne történjen meg a kiemelt veszélyeztetés. Ahol erre lehetőség van, a tanácsadók és felelősökön kívüli más családsegítő bevonása is szükséges, a családsegítők saját körzeteiben. Hosszú távon az edukálás tervszerűen, előre meghatározott és ismétlődő ütemterv szerint történjen, az éves intézkedési tervekben foglaltak alapján, ezek szakmaközi megbeszélésnek felelnek meg. A kérdőívet kitöltő több, mint 1.100 fő Vas vármegyében gyermekeket nevelő szakember észlelési és jelzési ismerete messze elmarad az elvárhatótól, a gyermekek érdekében ezen javítani szükséges.

A járási éves jelzőrendszeri intézkedési terv napirendi ponton belül megállapításra került, hogy azok a legtöbb helyen nem, vagy nem a jogszabálynak megfelelő tartalommal készültek el. Az éves jelzőrendszeri intézkedési terv jellemzői:

- Első lépésben el kell határolni az éves jelzőrendszeri intézkedési terveket a fenntartó önkormányzatok részére készített települési gyermekjóléti és gyermekvédelmi éves beszámolóktól. Ez utóbbit településenként és május 31-ig kell elkészíteni.
- az intézkedési terveket szolgálatonként kell elkészíteni, nem településenként
- Az éves szakmai értekezletet követően (február 28-ig) kell elkészítenie a szolgálatoknak a tervet és megküldeni a járási jelzőrendszeri tanácsadó részére március 31-ig. Jogszabályi előírás szerint ebből a tanácsadók, járási éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készítenek és megküldik a vármegyei jelzőrendszeri koordinátornak. Mivel erre nincs határidő meghatározva, ezért kéri a tanácsadókat, hogy számukra minden év április 30-ig szíveskedjenek megküldeni.

- Az éves jelzőrendszeri intézkedési terv nulladik lépése az év során összegyűjtött tapasztalat a heti jelentések elemzéseiből, tehát mely területeken nem működik jól a jelzőrendszer, illetve milyen igények merültek fel a személyes találkozások során a jelzőrendszeri tagokban.
- Ezt követően első lépésben rövid kérdőív (2-3 rövid kérdés, konkrétan a jelzésre vonatkozóan: pl. mivel elégedett, mivel nem elégedett, miben kér még segítséget az észlelés és jelzés megtétele során) Ezek a rövid válaszok lesznek a tagok „beszámolóí”, melyben beszámolnak arról, hogy mit igényelnek a jelzőrendszer működésének optimalizálás érdekében.
- Ezután ezen igények („beszámolóí”) figyelembevételével terv-tervezetet készít a szolgálat,
- Február 28-ig összehívja az éves jelzőrendszeri szakmai tanácskozást (közvetlenül előtte 1 db szakmaközi megbeszélés praktikusán megtartható), ahol ismerteti a jelzőrendszeri intézkedési terv-tervezetét és ezt közösen megvitatják. A tagok ilyenkor tehetnek még javaslatokat. Végül a javaslatokkal kiegészített, éves jelzőrendszeri intézkedési tervet közösen elfogadják.
- Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervnek tartalmaznia kell a 15/1998. (IV.30.) NM rendelt 9. § (4) bekezdésének mind a négy pontját! Tehát a (4) bekezdés a), b), c) és d) pontjait! Más adatot, kimutatást, statisztikát viszont ne tartalmazzanak! Terjedelme ne haladja meg a 2-4 oldalt!
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a 4 bekezdés d) pontjának megvalósítására: a tervezett lépések konkrétak legyenek és megvalósítási határidővel ellátottak! Lehet olyan tervezett lépés, aminek a határideje „folyamatos”, de olyanok is lehetnek, amelyek bizonyos szakaszokra bontják fel az évet. Pl. első két hónap feladatai stb. Amennyiben nem sikerül megvalósítani a tervet, akkor azokat a következő időszakra (pl. következő 2 hónap) szükséges átvinni. Amit egész év során nem sikerült megvalósítani, azt a következő éves tervbe szükséges átvinni.
- A jelzőrendszeri intézkedési tervek un. „munkatervként” legyenek használva az év során, folyamatosan figyelemmel kísérve a megvalósításukat, időről-időre beszámolva a vezetőnek róla.

2025. évi szakmaközi megbeszélések szervezése napirendi pont kapcsán megállapításra került a megye sokszínűsége. Ahol a helyben kialakult gyakorlat igényli, ott az eddigiek szerint működjön tovább a magas színvonalú, széles rétegeket elérő, évi 6 alkalmat bőven meghaladó szakmaközi megbeszélés. Azoknál a szolgálatoknál, ahol egyáltalán nem, vagy hatnál kevesebb szakmaközi megbeszélést tartottak, vagy egyszerűsíteni szeretnének, ott az alábbiakat javasolták:

- elegendő rövid, 1-2 oldalas feljegyzést készíteni (jelenléti ívvel) a szakmaközi megbeszélésekről,

- az éves jelzőrendszeri szakmai tanácskozás (02. 28-ig) napján, közvetlenül az értekezlet megkezdése előtt is lehet szakmaközi megbeszélést tartani, az értekezleten már amúgy is megjelent tagok számára. A koordinátor igény szerint ebben közreműködik.
- minden évben tervezhető akár több, „igény szerint, folyamatos” határidővel jelzőrendszeri esetmegbeszélés, quasi szakmaközi megbeszélésként,
- szintén szakmaközi megbeszélés minden „intézménylátogatás”, ami a gyermekekkel foglalkozó dolgozók közvetlen elérésére, érzékenyítésére és edukálására irányul.

A megbeszélés lezárása napirendi pontban kérték, hogy az állampolgárok korrekt tájékoztatása céljából mind a szolgálatok, mind pedig a központok ellenőrizzék le az interneten található összes elérhetőségüket, azok megfelelő működését, valamint a fenntartó önkormányzatok településein tartott fogadóóráik interneten és települési hirdetőtáblákon történő feltüntetését.

A jelzőrendszeri tagok által küldött jelzések száma, a jelzőrendszeri tanácsadó által elkészített összesítés alapján:

Az intézményhez beérkező jelzéseket a Szolgálat és a Központ kompetenciahatárok betartásával külön- külön fogadja. A Járáshoz tartozó települések közül Szentgotthárdról összesen 61 jelzés érkezett. A jelzések a probléma jellegét tekintve széles skálán mozognak: gyermekek esetében érkezett jelzéseknél továbbra is nagy számban fordult elő a kiskorú veszélyeztetését, elhanyagolását, bántalmazását, kapcsolati erőszakot megfogalmazó bejelentések. 2024. évben egyre gyakoribb a kiskorúak által elkövetett bűncselekményekről (garázdaság, szerhasználat) szóló jelzések száma. Az oktatási intézményekből főként magtartási, viselkedési problémáról, igazolatlan hiányzásról, a tankötelezettség részleges teljesítéséről, súlyosabb esetekben deviáns, agresszív viselkedésről számoltak be.

A felnőtt korosztály esetében továbbra is nagy számban vannak jelen az egészségügyi, anyagi, lakhatási és mentális nehézségek. Egyre több zavart, mentális problémával küzdő személy esetében kérnek a közeli hozzátartozók/anonim személyek segítséget intézményunktől, ami véleményünk szerint összefüggésben áll az izoláció problémájával, valamint a bizonytalanság érzésével, ami sok esetben létbizonytalanságot is jelent. Krízishelyzet, amikor azonnal beavatkozásra volt szükség a jelzés súlyos tartalma miatt, két alkalommal történt. Az elszigetelt, kisebb lélekszámú településekről főként szociális, egészségügyi, mentális, izolációs, lakhatási

problémáról számoltak be a jelzések, jóval kevesebb gyermeket érintve azok. A jelzőrendszeren belül a védőnők (7 gyermek), polgármesterek/ jegyzők (6 személy/ család), az anonimitást kérő állampolgárok (5 személy), valamint a közeli hozzátartozók (4 személy) a legaktívabbak. A jelzéseket nagy számban a rendőrség (10db), ügyészség (3 db) és gyámhivatal (13 db) küldte az intézmény felé. Ezen jelzések elsősorban kiskorú veszélyeztetése ügyben indított eljárásokkal, családi kapcsolati erőszakban érintettekkel kapcsolatban foglalkoztak megnehezítéssel. A konfliktusban lévő pároknak minden esetben felajánlottuk a speciális szolgáltatások közül a mediációt. A jelzésekre a jelenlegi törvényi vonatkozások értelmében intézményünk öt napon belül reagált, súlyos vagy krízishelyzetben még aznap felkerestük a családot vagy a jelzett személyt. Gyermekeket érintő, főként viselkedési, tanulási, mentális probléma esetén minden alkalommal fel lett ajánlva az alapellátás, a pszichológiai megsegítés lehetősége, valamint az óvodai és iskolai szociális munkás rendszeresen foglalkozott a gyermekekkel egyéni és csoportfoglalkozások keretében. Idős emberekről szóló jelzések esetében szociális ügyintézésben, információ nyújtással, illetve, más kompetens szociális intézmények bevonásával segítettünk.

STATISZTIKAI ADATOK

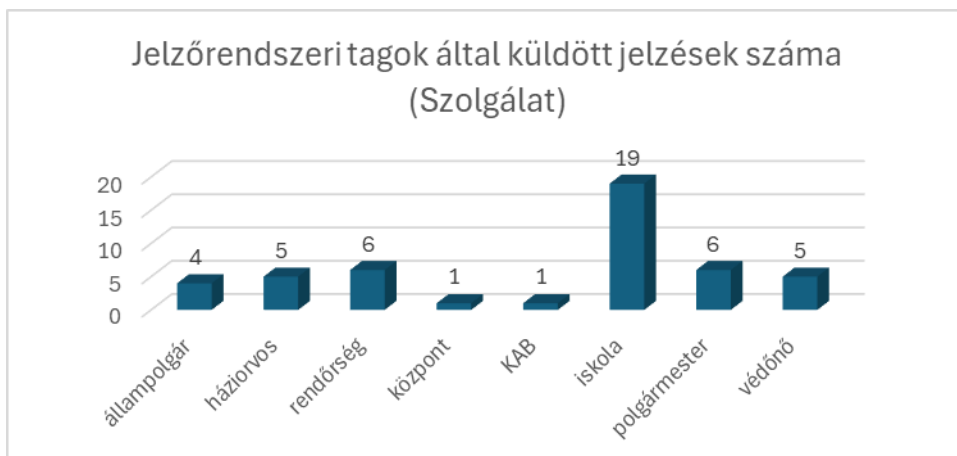
Szolgálathoz beérkező jelzések

Települések szerinti felbontásban, vagyis adott településről hány jelzés érkezett.
(halmozott adat)

Orfalu, Felsőszölnök, Apátistvánfalva, Vasszentmihály, Nemesmedves, településekről nem érkezett jelzés.

A jelzőrendszeri tagok által küldött jelzések száma, vagyis ki mennyi jelzést küldött.
(halmozott adat)

A jelzések száma a probléma jellege szerinti felbontásban (halmozott adat)

A Család- és Gyermekjóléti Központ Szentgotthárd tapasztalatai 2024-ben:

Egyszeri esetkezelés tapasztalatai:

Rábagyarmat településen **9 helybéli lakos** vette igénybe egyszeri esetkezelés keretében Intézményünk segítségét.

Egy helybéli önként kereste fel Intézményünket jogi tanácsadás miatt kérte segítségünk.

Egy idős, gondnokság alatt álló személyt és egy halmozott egészségügyi problémával, anyagi nehézséggel élő idős személyt segít Intézményünk rendszeres segítő beszélgetéssel, több alkalommal élelmiszer adománnyal és ügyintézással.

Két családot érintően a gyermekeket érintő jelzések miatt került kapcsolatba az intézmény 6 fővel. A jelzések vizsgálatát követően az esetek egyszeri esetkezeléssel kerültek lezárásra, nem volt indokolt sem alapellátás, sem hatósági intézkedés kezdeményezése.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgáltatás tapasztalatai 2024-ben:

A településen veszélyeztetett gyermek nem volt, így nem volt szükség hatósági beavatkozás- védelembe vételre sem.

Gyermejjóléti alapellátás keretében nem történt együttműködés.

Alapszolgáltatás keretében Rábagyarmaton egy családdal kötöttünk együttműködési megállapodást. A két fős családot a rendszeres és folyamatos családlátogatások keretében ügyintézéseinkben és ehhez kapcsolódó információ nyújtásokban, továbbá ellátásokhoz való hozzájutásban segítettünk. A család férfi tagjának egészségkárosodása miatt hasznosság érzete csökkent, élettere beszűkült, ezért mentális támogatást igényelt, mely segítő beszélgetések során valósult meg. Anyagi nehézségeik javulása érdekében munkavállalásban kérték segítségünk, javaslatokkal, lehetőségekkel támogattuk a családot. Több alkalommal élelmiszer adományt juttattunk a számukra.

A megállapodás önkéntes alapon kötődik, melyet fél évente felülvizsgálunk a kollégák, annak érdekében, hogy összegzést kapjanak, annak érdekében, hogy a cselekvési tervben megfogalmazott feladatok mennyire bizonyultak hatékonyak, a kialakult élethelyzet megoldására. **A jelzőrendszeri tagok tájékoztatást kapnak a klienseinkkel folytatott segítő tevékenységről. A féléves felülvizsgálatok elkészítéséhez Intézményünk tájékoztatást kér a kliensről/kliensekről, melyet – egy-két kivétellel – a jelzőrendszeri tagok meg is küldenek Intézményünk számára.**

Az Önkormányzat minden esetben érzékenyen reagált az általunk jelzett, támogatásra szoruló személy élethelyzetére, hozzásegítette az egyén, illetve család élethelyzetének jobbá tételét. Szakmai egyeztetésekre is sor került szükség esetén.

Szociális feltérképezés:

2024. évben, a **szociális feltérképezés** keretében, Vasszentmihály település területén élő lakosok szociális problémával küzdő egyének/családok feltérképezése folyamatosan történt. A fogadó órák keretében az Önkormányzatoknak lehetősége nyílik / nyílott az esetek jelzésére, konzultációra, valamint információ cserére. Ezen időszak alatt a falugondnokkal rendszeres konzultáció valósult meg annak érdekében, hogy feltérképezzük, illetve mihamarabb segítséget tudjunk nyújtani azon egyének és családok számára, akik valamely oknál fogva rászorulnak. A falugondnokok tájékoztatása szerint, első körben az Önkormányzat megpróbálja településen belül, saját erőforrásuk felhasználásával segíteni, támogatni a rászoruló egyéneket, családokat. Intézményünk célja, hogy a szociális ellátórendszerben nem szereplő, de szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét feltérképezze, majd felkeresse és megvalósuljon a szükséges segítség és szolgáltatás felajánlása. Ennek érdekében folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a jelzőrendszeri tagokkal.

2024-es évben Rábagyarmat településről nem jeleztek olyan személyt, családot, akik szociális szempontból segítségre szorulnának.

Iskolai hiányzásokkal, magántanulósággal kapcsolatos esetek tapasztalati:

2024. évben Rábagyarmat vonatkozásában az oktatási intézmények részéről **nem történt jelzés** igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatosan. Magántanulói státuszról **egyetlen gyermeknél** sem kellett javaslatot tennünk az érintett oktatási intézmény megkeresésére.

Önkéntes munka lehetőségének biztosítása:

2024. évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a munkánk során, az önkéntesek bevonására. 6 fő vállalt önkéntes tevékenységet az FHT-ra való jogosultság feltételeként, az Intézmény területén. Az önkéntes munkát vállalók, az ellátásuk tovább folyósításának érdekében, megkapták a szükséges igazolást, a teljesített 30 naphoz.

Az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok száma 3 fő volt, akik az előző évhez hasonlóan segítőként részt vettek az egy hetes **nyári napközbeni táborunk** keretében, mely az ellátási területén lévő hátrányos helyzetű gyermekek számára került megszervezésre.

Rábagyarmat településről nem végzett egyetlen helybeli sem önkéntes tevékenységet.

A településről iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok nem voltak a 2024-es évben.

A **2024-es évben a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel** továbbra is megmaradt az együttműködés, mely keretében napi szinten kaptunk egy helyi üzlettől élelmiszer felajánlást, melyet még aznap eljuttatunk a nehéz élethelyzetben lévő személyek/családok számára.

Rábagyarmat településen **3 család, 4 fő** részesült élelmiszer adományban több alkalommal.

Megvalósult programjaink:

2024. 07. 01- 07. 05. az intézményünkben **tábort** szerveztünk általános iskolás gyermekek számára, melyen **27 gyermek** vett részt. A tábor hetében számos érdekes programot és tevékenységet kínáltunk a gyermekeknek. A tábor témája a barangolás téma köré(Szűkebb és tágabb lakókörnyezetünk megismerése) szerveződött. Bevontunk más szervezeteket és szakembereket is, hogy minél szélesebb körből kapjanak információkat a táborozók.

2024. 07. 08- 07. 12. között felügyeleti hetet szerveztünk intézményünkben hátrányos helyzetű, **16 gyermek** részére, célunk volt, hogy a gyermekek szociális készségeit fejlesszük, számukra érdekes programokat szervezzünk, melyekre családjukkal nincs lehetőségük. Kirándulásokat tettünk városunk látnivalóinál és egyéb programokat biztosító intézményeinél(Mozi). E két hét alatt mindig biztosítottunk egy napot amikor strandolásra is lehetőség volt. Önkormányzati segítséggel megvalósult egy **balatoni kirándulás 2024. július 10-án, 38 fő részvételével.** A két hét programjának megvalósításában középiskolai tanulók segítettek, **közösségi szolgálat keretében, összesen 3 fő** vett részt.

A jövő évben szeretnénk hasonló programokat megvalósítani, a hátrányos helyzetű gyermekek számára. Célunk, hogy e gyermekek számára minél több lehetőséget biztosítsunk az intézményesített oktatáson kívül is, ezáltal hozzájárulva egészséges személyiségfejlődésükhöz, szociális készségeik fejlesztéséhez.

Feladatok, elképzelések:

Összességében elmondható, hogy **az esetkezeléseink során a jelzőrendszeri tagok aktív munkája, illetve a Fenntartó hatékony támogatása maximálisan segítette a Központ munkáját**, mely mindenképpen kiemelendő. A törvényi, a szakmai elvárásokat folyamatosan figyelemmel kísérjük, szakmai napokon, konzultációkon, különböző tanácskozásokon részt veszünk, annak érdekében, hogy a szakma „kihívásaira” legjobb tudásunk szerint reagáljunk.

Tevékenységünk során tapasztaljuk, hogy **a megváltozott társadalmi körülmények, és egyéb tényezők következtében egyre több problémás egyénnel, gyermekkel, családdal találkozunk, az oktatási intézmény és a családsegítés szerepe megnő.**

A jelzőrendszer működtetése kiemelkedő, **az óvodai és iskolai szociális segítő jelenléte elsődleges prevenciót eredményez.** Tapasztalataink igazolják, hogy egyre több gyermek esetében él jelzéssel az oktatási intézmény. Szakmai meglátásunk szerint ezen a pontos lehet fontos szerepe a szociális segítőnek, aki preventív munkát folytatva, már csirájában igyekszik a felmerülő nehézséget kezelni a szülő – pedagógus – gyermek – szakember team munkájának keretében.

Az oktatási intézmények mindegyikében törekedni fogunk a hatékony, minőségi időtöltés megszervezésére annak érdekében, hogy a kialakuló problémákat azonnal kezelni tudjuk és ne legyen indokolt hatósági intézkedés kezdeményezése. Törekedni fogunk a köznevelési intézményekkel való kooperációra a gyermekek érdekében.

2025. év fő célkitűzése a jelzőrendszer hatékonyabb működtetése. Ennek érdekében a jelzőrendszeri felelős és jelzőrendszeri tanácsadó feladatai kiemelt figyelmet igényelnek. Cél az egyes szakmacsoportokkal a még szorosabb együttműködésének szorgalmazása, lehetőség szerint a közös egyeztetések, team-megbeszélések számának növelése. Az intézmény célja, hogy a két szakember közreműködésével a jelzőrendszeri tagok időben tegyék meg jelzéseiket, nehézség, kérdés esetén közös gondolkodás, egyeztetés céljából keressék az intézményt. A jelzések időbeli megtétele hozzájárul a probléma időbeli kezeléséhez, megelőzve ezáltal az eset súlyosbodását, hatósági intézkedés kezdeményezését. A jelzések számának növekedésével a Szolgálat családsegítőinek munkája megnő. A jelzések kivizsgálása azonnal kezdetét veszi a jelzés fogadásával. Az eset súlyossága alapján a szükséges intézkedések minden esetben megtételre kerül.

A jelzőrendszeri felelős a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel tájékoztatja a jelzőrendszeri tanácsadót, aki a heti jelzések tájékoztatások alapján a Hatósági Főosztálynak ad tájékoztatást a gyermekügyekkel kapcsolatos teendőkről.

Az egész gyermekvédelmi rendszert (beleértve a család- és gyermekjóléti szolgálatokat, a család- és gyermekjóléti központokat, a járási gyámhivatalokat, vármegyei kormányhivatalok gyámhatóságait és a gyermekvédelmi intézményeket is) a gyermekekkel közvetlenül kapcsolatba kerülő szakemberek jelzései hozzák működésébe. Időben tett jelzéseiknek köszönhetően a család- és gyermekjóléti szolgáltatók megelőzhetik és megakadályozhatják a gyermek veszélyeztetettségét, elősegíthetik családban való nevelkedését, az utóbbi évek tragikus eseményeinek tanulságai alapján pedig életeket is menthetnek. A jelzést adó személyek kulcsfontosságú szereplői a gyermekvédelemnek. Elhanyagolásukat mutatja az országos szinten és Vas vármegyében is évek óta folyamatosan csökkenő jelzések száma, mely ellentétesen arányos a gyermekvédelmi intézményekbe kerülő, súlyosan traumatizált gyermekek növekvő számával. A tapasztalatok és a kérdőív eredményei is arra mutattak rá, hogy a jelzőrendszeri tagok ismereteinek és motiválásának eddig alkalmazott módszerei nem működnek. A jelzésre köteles személyek ismeretei a veszélyhelyzet felismeréséről, a jelezhetőségéről, de még a jelzés megtételének módjáról is rendkívül hiányosak. A gyermekintézményekben szinte kizárólag a vezetők és/vagy helyetteseik képzése, motiválása nem hozta meg a kellő eredményt. Megkerülhetetlen feladat a közel harminc év óta hatályban lévő gyermekvédelmi törvény előírásainak tartalommal való megtöltése, a gyermekekkel kapcsolatba kerülő dolgozók *közvetlen* elérése, edukálása és motiválása, mely a jelzőrendszeri felelősök, tanácsadók feladata.

Intézményünk, az előző évekhez hasonlóan a 2025. évben is törekszik a gyermekek, az egyének, a családok érdekeit szem előtt tartva, egyéni esetkezelés alapján a szociális munka és a mentálhigiéné módszerével végezni munkáját.

Szentgotthárd, 2024. 02. 02.

Uhor Anita sk.
intézményvezető

Károlyi Livia sk
családsegítő

